

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

מנהגי יום ההילולא

יום חמישי הקרוב, י' בשבט, הוא יום ההילולא של הרבי הקודם מליובאוויטש (רבי יוסף-יצחק שניאורסון), שנסתלק בשנת תש"י. ממנהגי היום: לעלות לתורה בשבת זו, להדליק נר-נשמה ביום רביעי לפנות ערב, ללמוד פרקים ממאמר החסידות האחרון שלו, להוסיף בצדקה ולשגר 'פריזון-נפש', כדי לקראתו על הציון הקדוש (מספר הפקס: 00-1-718-7234444). זה גם יום קבלת הנשיאות על-ידי חתנו וממלא-מקומו, הרבי מליובאוויטש. בתי-חב"ד ברחבי הארץ מארגנים התוועדות וכינוסים לרגל היום הגדול והקדוש.

'החדר של הרבי'

בית אגודת חסידי חב"ד בארץ, הבית שנבנה בכפר-חב"ד בדוגמת בניין '770', בית-מדרשו של הרבי - מזמין את הציבור לבוא בי' בשבט להתפלל ב'חדרו' של הרבי ולשגר את הבקשות וה'פדיונות' לציון הקדוש. לתיאום קבוצות: 03-9606402.

כינוס למצוות הארץ

הכינוס השנתי הי"ז למצוות התלויות בארץ, שנערך על-ידי מכון התורה והארץ, ייוחד השנה לנושא "שמיטה תשס"ח". הכינוס יהיה א"ה ביום שלישי, ט"ו בשבט, באולם הכנסים על-שם מינץ באוניברסיטת בר-אילן. הכינוס יינעל בדבריו של הראשון לציון הרב מרדכי אליהו.

מעשי חכמים ג

יצא-לאור הכרך השלישי של מעשי חכמים - סיפורי צדיקים באיורים, מאת יפעת חלק. הכרכים הראשונים היו להצלחה גדולה, ונראה שכרך זה יזכה להצלחה דומה. איורים חביבים המעבירים בנעימות חמישה-עשר מסיפורי חז"ל. טל' 08-6106605.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:30	5:02	5:30	4:45
5:34	6:07	6:26	5:44

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915
טל' 03-9607588 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

יום הילולא והתקשרות

י' בשבט הוא יום ההילולא של הרבי הקודם מליובאוויטש, וזה גם יום של חיזוק ההתקשרות לממלא-מקומו, הרבי מליובאוויטש, שחולל מפנה כביר בדמותה של היהדות בדורנו

בשבת-קודש פרשת בא, י' בשבט תש"י, לפני חמישים ושמונה שנים, עלתה למרומים נשמתו של הרבי הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, נשיאה השישי של חסידות חב"ד. על-כן זה יום הילולא ויום סגולה. אולם יש ליום הזה עוד משמעות, הקשורה יותר לבני דורנו - ביום זה החלה לזרוח שמשו של חתנו וממלא-מקומו, הרבי מליובאוויטש, נשיאה השביעי של חב"ד. לכן זה גם יום של חיזוק ההתקשרות אל הרבי והגברת הדבקות בתורתו, בדרכו ובהוראותיו.

קשה מאוד לסכם את פועלו של הרבי במשך שנות נשיאותו, משום שהוא טבע חותם עמוק כל-כך על דמותה של היהדות בדורנו, עד שאיננו יכולים כלל לחשוב איך היה העולם נראה בלעדיו. רק היסטוריון, שיעשה מחקר מעמיק, יגלה כמה חדרו אט-אט המושגים שהחידר הרבי לתודעת הציבור היהודי על כל חוגיו וגווניו.

ממגנה להסתערות

הרבי הוא האיש שהעביר את היהדות הדתית ממגנה להסתערות. את ההנהגה קיבל לידיו בימים שבהם הסתערה החילונית על כל חלקה טובה של היהדות הנאמנה. המוני צעירים, מבתים יראים וחרדים, נטשו את דרך התורה והמצוות והתפתו למנעמי העולם המודרני. היהדות הדתית נלחמה מלחמת-מאסף והסתגרה בתוך עצמה, בתקווה נואשת להציל את בניה מפני הרוחות הסוערות.

בעיצומם של אותם ימים קרא הרבי למגמה הפוכה - לא להסתגר ולהתגונן, אלא לצאת אל העם ולהביא אליו את אור התורה והחסידות. רבים וטובים הביטו בתימהון ברבי, המשגר זוגות צעירים למקומות נידחים בארץ ובעולם. לבד, בלי קהילה תומכת, בלי מוסדות חינוך לילדים, אפילו בלי בית-כנסת, מקווה ומזון כשר. זה נראה כחוסר אחריות במקרה הטוב וכאיבוד לדעת (במובן הרוחני) במקרה הרע.

אבל הרבי לא התרגש מדברי הביקורת וממבטי התימהון. הוא הכריז "ופרצת ימה

וקדמה וצפונה ונגבה", והפיץ את שלוחיו בכל רחבי תבל. בארץ שיגר את חסידיו לקיבוצים ולמושבים, לתנועות-הנוער ולמרכזי התרבות. הם חרשו את הקרקע, הסירו מחיצות, זרעו זרעי התקרבות ליהדות, הציגו דמות של יהדות חיה, מתחדשת, תוססת.

גאולה עכשיו

אט-אט החלו לבוט אותם זרעים ונעשו אילנות נושאי פרי. במקומות נידחים בעולם החל להישמע קול התורה. נוסדו בתי-כנסת, קמו בתי-ספר יהודיים, נבנו מקוואות-טהרה, נפתחו חנויות של מזון כשר. עוד חוגים של היהדות הדתית והחרדית החלו להגיע לאותם מקומות. רבבות בעלי-תשובה פתחו במסעם המרתק אל חיק האמונה.

ופתאום הדבר נעשה פשוט ומובן מאליו. מחיצות הפחד קרסו. יהודים שומרי תורה ומצוות חדלו מלהתגונן ולהסתגר, ויצאו אל העם. כשאנו רואים היום את אלפי הפעילים העוסקים בהנחלת אור התורה; את מגידי השיעורים שיוצאים לכל עיר ויישוב כדי למסור שיעורים לרבים; את מאות תלמודי-התורה, מתיבתות, ישיבות, ושאר מוסדות החינוך לגוניהם - כל זה הוא המשך ישיר למפנה שחולל הרבי מליובאוויטש.

במאות ספריו מציג לפנינו הרבי גישה מיוחדת בהבנת התורה ובראיית העולם דרכה. זה מבט שאינו נרתע מההתפתחות המדעית והטכנולוגית ומכל האירועים שמתחוללים בעולם המודרני, אלא כולל גם אותם בתוך התורה וקובע את ייעודיהם האמיתיים לאורה.

כל זה מוליך לייעוד כולל ומרכזי - הגאולה האמיתית והשלמה. הרבי הכשיר את העולם לקראתה, בישר לנו על בואה הקרוב, והלהיט את הציפייה לביאת המשיח. גם כאן חולל מהפך. בעבר נתפסה הגאולה כ'חזון אחרית הימים', דבר לא ממש עכשווי. בזכות פועלו של הרבי נהפכה הגאולה למציאות עכשווית, שהעם כולו מייחל לה ומצפה לבואה. לא נותר לנו אלא לקבל את פני משיח-צדקנו בקרוב ממש.

עכשיו יוצאים בלי חיפזון

ניצול כל רגע

מהעניין הזה אנו יכולים להפיק לקח חשוב לזמננו. כאשר בני-ישראל היו במצרים, הייתה יכולה להיות להם מחשבה שעדיין יש להם זמן להשלים ולעשות את כל מה שצריך לפעול בזמן הגלות, מכיוון שלפניהם עוד כמה וכמה שנים של גלות, שבהן יוכלו להשלים את כל הדרוש – אלא שהקב"ה "דילג על הקץ".

אולם עכשיו, ערב הגאולה העתידה, הלוא כבר "כלו כל הקיצין", ואין עוד זמן להשלים רגע שבזבו והוחמץ. עכשיו צריך לנצל כל רגע, קודם שיבואו "שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ". עוד מעט יעביר הקב"ה את רוח הטומאה מן הארץ ולא תהיה עוד הבחירה בין טוב לרע, כאשר על-ידי הבחירה טוב זוכים לכל הדברים הנעלים. לכן יש לנצל כל רגע, כי ייתכן שאלה הרגעים האחרונים של זמן הגלות ותיכף ומיד ממש תבוא הגאולה האמיתית והשלמה על-ידי משיח-צדקנו.

(תורת מנחם כרך כג, עמ' 135)

צריכה להיות בברירה, כמו שנאמר: "כי ברח העם", שכן עדיין הייתה אחיזה לגלות.

אולם הגאולה העתידה תבוא אחרי ש"כלו כל הקיצין", וממילא לא תהיה עוד לגלות כל אחיזה. לכן לא יהיה צורך בחיפזון, אלא יוכלו לצאת מהגלות "בשובה ונחת".

ברחה מהרע

הסבר הדבר בפנימיות העניינים: ההבדל העיקרי בין גאולת מצרים לגאולה העתידה הוא, שבגאולת מצרים היה הקב"ה צריך להוציא את בני-ישראל משקיעתם במ"ט שערי טומאה, והרע עדיין היה דבוק בהם. לכן היה צורך לברוח מטומאת מצרים במהירות ובחיפזון.

לעומת זאת, הגאולה העתידה תבוא אחרי שיסתיים הבידור של הטוב מהרע. לא יהיה צורך לברוח מהרע, כי הקב"ה יעביר את רוח הטומאה מן הארץ. לכן יוכלו ללכת אל הגאולה בשלווה ובנחת ולא בחיפזון.

ציאת מצרים הייתה ב"חיפזון", כפי שנאמר בפרשתנו, על דבר קרבן הפסח: "ואכלתם אותו בחיפזון". כך נאמר גם בספר דברים: "כי בחיפזון יצאת מארץ מצרים". בגמרא ובמדרש מוסבר שהיו שלושה עניינים של חיפזון – "חיפזון דשכינה, חיפזון דישאל וחיפזון דמצרים".

הגאולה העתידה דומה במובנים רבים לגאולה ממצרים, כמו שנאמר: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", אולם בעניין החיפזון נאמר במפורש שהיא תהיה שונה מגאולת מצרים. על הגאולה העתידה נאמר: "כי לא בחיפזון תצאו", אלא דווקא "בשובה ונחת תִּשְׁעוּן".

יוצאים בנחת

הסיבה להבדל הזה בפשטות העניינים, שבגאולת מצרים קיצר הקב"ה את הזמן שנקבע מראש לגלות. הגלות הייתה צריכה להיות "ארבע-מאות שנה", אלא שהקב"ה היה "מדלג על ההרים", "דילג על הקץ", והוציא את בני-ישראל אחרי מאתיים ועשר שנים. לכן היציאה ממצרים הייתה

מן המעיין ההכנה לגאולה | מאת הרב אליעזר ברוד

הגיעה שבועה

"והיה לכם למשמרת" (שמות יב). רבי מתיא בן-חרש אומר: הרי הוא אומר "ואעבור עליך ואראך והנה עתך עת דודים". הגיעה שבועה שנשבעתי לאברהם שאגאל את בניו, ולא היו בידם מצוות להתעסק בהם כדי שייגאלו, שנאמר "ואת ערום וערירה", ונתן להם שתי מצוות, דם פסח ודם מילה.

(רש"י)

להלביש יהודים

יש להשתדל לקרב כל יהודי, גם מי שהוא 'ערום' מן המצוות, ולתת לו 'מצוות' להתעסק בהן. בגאולה העתידה לא יישאר שום יהודי בגלות, ולכן חובתנו להשתדל לשלל יהודי תהיה לפחות מצווה אחת, כדי שלא יהיה 'ערום', ובזה תלויה גאולת כלל ישראל.

(הרבי מליובאוויטש)

הנהגה על-טבעית

המשמעות של קרבן פסח לדורות היא, שיהודי צריך להאמין בהשגחה פרטית. גם כאשר נמצאים במצבים הקשים ביותר, צריך שיהיה ביטחון אמיתי בה', שהוא יתברך שומר ישראל, כמו שנאמר "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל". כי הנהגת הקב"ה עם ישראל היא למעלה מהטבע.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

צאינה וראינה

קרבן פסח, שהיה הכנה לגאולת מצרים, בא מן הצאן דווקא, כי בתיבה זו נרמז עניין יציאת מצרים, שכן "צאן" הוא מלשון "צִאֲיִנָּה ורָאִינָּה".

(אור התורה)

חיזוק החירות

"והיה הדם לכם לאות" (שמות יב). הכוונה בקרבן פסח הייתה לחזק ככל האפשר את תחושת החירות בבני-ישראל. לכן נדרשו לעשות שלוש פעולות: ראשית, לשחוט בפרהסיה את הצאן, שהיה מקודש בעיני המצרים. שנית, לא לבשל את הבשר אלא לצלותו צלי אש, שריחו יחדור לכל בתי מצרים. ושלישית, לקחת מדם הצאן, הקדוש להם, ולשים אותו על הפתחים, אות וסימן שישראל אינם יראים עוד מהם.

(בינה לעתים)

לא בחיפזון

"ואכלתם אותו בחיפזון" (שמות יב). כשאכלו ישראל את הפסח במצרים אכלו אותו בחיפזון, אבל לעתיד לבוא נאמר "כי לא בחיפזון תצאו ובמוסה לא תלכו".

(מדרש רבה)

אמרת השבוע

דחה את האזהרה

כשהגיע הרבי הרי"צ מליובאוויטש לארה"ב, הכריז במעמד קבלת-הפנים שנערכה לכבודו, כי לא בא לאמריקה לאכול מפרייה ולשבוע מטובה, אלא לייסד מוסדות של תורה ויראת-שמים וחינוך כשר.

בערב נכנסו אל הרבי שני יהודים, שהרבי מגדירם ביומו "מטובי אוהבי המסורים והנאמנים", ואמרו לו כי שמעו את דבריו, והם מרגישים חובה להזיזו מכישלון מביש, שכן שאיפותיו להפוך את אמריקה למקום תורה אינן מציאותיות כלל. "מחובתנו לשמור על כבודם של אבותיכם הגדולים, רבותינו הקדושים", אמרו.

הרבי הקשיב אך החלטתו הייתה נחושה: "אמריקה אינה שונה, ובע"ה היא תהיה מקום תורה וחסידות, ובחוצותיה יתהלכו יהודים יראים ושלמים, תמימים וחסידים, בדיוק כפי שהיה באירופה".

חסיד שמח

הרב שמואל גורביץ' ורעייתו הצעירה עמדו לפני הרבי. כמה שבועות קודם לכן יצאו לשליחותם בעיר ליון שבצרפת. עתה הגיעו לביקור־בזק 'בבית', בחצר הרבי, וזכו להיכנס ל'יחידות' לקבל את ברכתו.

הימים הראשונים בליון היו קשים. בשבועות המעטים ששהו במקום הספיקו לצבור מטען של אכזבות ואף דכדוך מסוים מהמצב. בגלל הקשיים האלה עשו רק שבת אחת בליון, ואילו את שאר השבתות עשו אצל שלוחים בערים סמוכות. הם ביקשו ללמוד מהם אך בעיקר לקבל עידוד.

בפתק שמסרו לרבי לא כתבו את הקשיים והבעיות. הם ציינו את שמותיהם וביקשו ברכה. כאן נכונה להם הפתעה. הרבי הפך את הפתק על השולחן ואמר:

"אני רוצה להבין מה קורה. קיבלתם שליחות לנסוע ולהתיישב בעיר ליון. נתקבלתם שם ברצון, ואף עשיתם בעיר שבת אחת. מאז עשיתם שבת בפריז, שבת במקום פלוני, וכך הלאה."

בני הזוג נאלמו דום, והרבי המשיך: "קיבלתי ידיעות על התלבטויותיכם באשר למקום שליחותכם. אמר-נא לי עתה, האם מוכנים אתם לנסוע ובשמחה או לא?"

הרב גורביץ' התעשת והשיב מיד: "כן, רבי, אנו נוסעים ובשמחה".

כעת חיך הרבי ובנימה רכה בירכס שתיה עבודתם בהצלחה, ומתוך שמחה. "דעו", הוסיף הרבי, "כי היצר מעוניין להביאכם לרגש של עצבות, כדי למנוע את הצלחת העבודה".

לפני צאתם מהחדר פנה הרבי שוב אל הרב גורביץ' ואמר: "דע לך שהצרפתי אינו אוהב פנים זועפות..."

השניים יצאו נרגשים עד עומק נפשם מחוויית 'יחידות'. כחסידים ותיקים ידעו לזהות בנימה שבה שוחח עמם הרבי - קירוב פנימי. החלטה תקיפה גמלה בלבם, להביט מעתה על תפקידם בעין חיובית ושמחה יותר.

עברו כמה שנים. אחד הדברים שהקים הרב גורביץ' בעיר ליון היה גן־ילדים. הפך שכן במבנה ישן. יום אחד הגיעו פתקי העירייה לבדיקה שגרתית והודיעו לרב גורביץ', כי אם הגן לא ישופץ מן המסד עד הטפחות, לא יינתן לו רשיון להפעיל את המקום. הם הקציבו לו כמה חודשים לבצע את השיפוצים.

עלות השיפוצים הגיעה לסכום גדול,

הרבה מעבר למה שהיה הרב מסוגל לשלם, ולכן עברו הימים והוא לא עשה דבר. כשהתקרב המועד שבו עליו לפנות את הגן, החליט לפעול בתעוזה למעלה מכל חישוב מקובל. הוא החליט לגשת לעירייה ולשוחח ישירות עם הממונה על החינוך.

בהגיעו לבניין העירייה ראה שם גבר צעיר, שהתקבל בלחיצות ידיים חמות. הוא שיער שזה האיש שהוא מחפש, וניגש אליו, אך התברר שהצעיר הוא בנו של האיש. בכל־זאת פנה אל הבן ואמר: "מסור לאביך שהרב גורביץ' מוכרח לפגושו מיד".

הבן טען שיומן הפגישות של אביו מלא לימים הקרובים, אך השליח התעקש והפגישה נקבעה. כשנכנס למשרדו של הבכיר הביט בו האיש בהתעניינות, ולפתע הפנה אליו שאלה מזוהר: "מה דעתך על סיני, האם נכון למסור את סיני למצרים?".

במוחו התרוצצו המחשבות: "צרפתי בתפקיד בכיר כמותו ודאי מחזיק בדעות פרו־ערביות. אם אומר לו את דעתי, אקומם אותו. אך האם אני יכול לומר אחרת מדעתו החד־משמעית של הרבי בנדון!?"

כשהוא בורר את מילותיו החל השליח להסביר את עמדתו של הרבי על הסכנות שבנסיגה מסיני. למרבה הפתעתו אורו פניו של איש־יחוו. הוא החל לספר: "לפני זמן־מה חזרתי מביקור בישראל. ידד ותיק שלי לקחני לסיור בסיני, והמחיש לי בדרך משכנתא ביותר שמסירת השטחים היא טעות חמורה..."

כעת פנה ראש מחלקת החינוך לעסוק בבקשתו הרב גורביץ' והבטיח לו תשובה בעוד כמה ימים. בפגישתם הבאה פרש האיש לפניו מפה של מבנה גדול בליון, מבנה שיש בו כיתות רבות, חצר גדולה ועוד, ושאלו: "האם המבנה הזה נראה לך מתאים?"

השליח היה המום מההצעה והתממה בתגובתו. הממונה הצרפתי הביט בו ואמר: "אני מבין שזו החלטה חשובה שלא היית רוצה לקבלה בלי לראות את המקום. הנה אקרא לראש מחלקת הבינוי וניסע יחד לראות את בית־הספר".

בבואם לשם לא האמין הרב גורביץ' למראה עיניו. המקום היה גדול בהרבה מכפי ששיער, ובו כל הדרוש לגן־ילדים ולבית־ספר. כמובן הביע מיד את הסכמתו.

פרשת הגן הגיעה לסיומה, אך בין השניים נקשרה ידידות. יום אחד שאל השליח את ידידו החדש: "אמור לי, מה גרם לך להתייחס לבקשתי בנדיבות־לב כזאת?"

השיב לו האיש: "בבואך אליי הצגת את עצמך כחסיד. זו הפעם הראשונה ששמעתי את המושג הזה, ופניתי למילון להבין את פירושו המושג. נאמר שם שחסידים הם אנשים שמחים ומאירי־פנים".

האיש חיך והמשיך: "מאז ומעולם אינני יכול לשאת את פניהם הזועפות של אנשים רבים הבאים עמי במגע, וכאשר הבנתי שאתה אינך כזה, ראיתי בך אדם ראוי להערכה ולסיוע..."

המילים הדחפו במוחו של הרב גורביץ'. הלוא אלה היו מילותיו האחרונות של הרבי קודם צאתם מה'יחידות': "הצרפתי אינו אוהב פנים זועפות..."

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

דור אחרון וראשון

ה מספר שבע הוא מספר רב־משמעות. הוא מייצג את המעגל השלם של הבריאה - השביעי חותם את השישה שלפניו. אנו יכולים לראות זאת בתהליך הבריאה - העולם נברא בשישה ימים, והיום השביעי, השבת, שהיא קודש לה, סוגר את המעגל.

אפשר לראות זאת גם במבנה החומר: החומר עצמו מורכב משישה צדדים - מזרח, מערב, צפון, דרום, מעלה ומטה - כשם שימות החול אף הם שישה. השביעי מייצג את הכוח האלוקי שמתלבש בתוך ששת הצדדים של החומר - כפי שיום השבת מייצג את הקדושה שבימות השבוע.

המדרש (ויקרא־רבה פרשה כט, יא) קובע כלל: "כל השביעיין חביבין לעולם", ובהמשך נמנית שורה ארוכה של דברים שבהם בולטת חביבותו של השביעי: השבת, שנת השמיטה, שנת היובל (הסוגרת שבע שמיטות), הרקיע השביעי, חנוך (הדור השביעי לאדם הראשון), משה רבנו (השביעי לאברהם אבינו) ועוד.

עלתה וירדה

למספר זה חשיבות מרכזית גם בתיקון העולם לאחר החטאים שהתרחשו בתחילת בריאתו. על הפסוק (שיר־השירים ה, א) "באתי לגני אחותי כלה", אומרים חז"ל (במדרש רבה על הפסוק), שזה נאמר על־ידי הקב"ה בעת מתן־תורה, כשידה השכינה למטה. ומדייקים חז"ל: "לגן אין כתיב כאן, אלא לגני", כלומר, למקום שכבר היה בו בעבר. שכן השכינה כבר הייתה בעולם הזה בראשית הבריאה, ורק בגלל החטאים הסתלקה ועלתה למעלה, עד ששבה וירדה במעמד הר־סיני.

המדרש מפרט שבעה דורות שסילקו את השכינה: "חטא אדם הראשון - נסתלקה השכינה לרקיע הראשון; חטא קין - נסתלקה לרקיע השני; חטא אנוש - נסתלקה לרקיע השלישי; חטא דור המבול - נסתלקה לרקיע הרביעי; חטא דור המגדל - נסתלקה לרקיע החמישי; חטא אנשי סדום - נסתלקה לרקיע השישי; חטא המצריים בימי אברהם - נסתלקה לרקיע השביעי".

אחר־כך עמדו שבעה צדיקים ובהתליך הדרגתי שנמשך שבעה דורות החזירו את השכינה למטה. אברהם הורידה מהרקיע השביעי לשישי, יצחק - לחמישי, יעקב - לרביעי, לוי - לשלישי, קהת - לשני, עמרם - לרקיע הראשון, ומשה רבנו הורידה לארץ. במעמד הר־סיני נאמר: "וירד ה' על הר־סיני", והשכינה חזרה וירדה לעולם הזה. אנו רואים אפוא, שתיקון הבריאה והחזרת השכינה למטה קשורים דווקא בדור השביעי, שהוא המסיים את העבודה של הדורות שלפניו.

"תובעים מאיתנו"

במאמר החסידות הראשון שהשמיע כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש, ב' בשבט תשי"א, עשה הקבלה בין שבעת הדורות, מאברהם אבינו ועד משה רבנו, שהורידו את השכינה למטה, לבין שבעת הדורות של חסידות חב"ד, שמטרתם להכין את העולם לקראת ביאת משיח־צדקנו.

הרבי דייק בלשון חז"ל "כל השביעיין חביבין" ולא "כל החביבין שביעיין", שמכאן משמע, שעיקר חביבותו של השביעי היא בעצם היותו שביעי: "חביבותו אינה מצד עניין התלוי בחבירתו, רצונו ועבודתו, כ־אם זה שהוא שביעי, שזה בא מצד התולדה". אין הדור השביעי יכול להידימות כלל לדור הראשון, אולם מעלתו היא שבכוחו לסיים את עבודתו של הראשון.

זה דורנו, הדור השביעי, שצריך להביא את הגאולה בפועל ממש. ובלשונו של הרבי: "זה תובעים מכל אחד ואחד מאיתנו, דור השביעי, דכל השביעיין חביבין. דעם היות שזה שאנחנו בדור השביעי הוא לא על־פי בחירתנו ולא על־ידי עבודתנו, ובכמה עניינים אפשר שלא כפי רצוננו, מכל־מקום הנה כל השביעיין חביבין, שנמצאים אנחנו בעקבתא דמשיחא, בסיומא דעקבתא, והעבודה - לגמור המשכת השכינה, ולא רק שכינה כ־אם עיקר שכינה, ובתחתונים דווקא".

הד"ר שגילה את 'הדור השביעי'

ודולר, כפי שעשו כמעט כל חבריו. היום הוא מודה שכמעט לא ידע דבר על מהותה האמיתית של חב"ד ועל הרבי מליובאוויטש.

לא היו עבודות

כשהחליט לבדוק את הדברים לעומק, גילה עובדה מפתיעה: הוא חיפש במאגרים אקדמיים ומצא שלל עבודות אקדמיות על אישים רבים בעולם, רבים מהם לא-ידועים כלל, ואילו על הרבי מליובאוויטש, אישיות גדולה ומוכרת כל-כך בעולם כולו, אין כמעט כל עבודה אקדמית.

הוא החליט לזנוח את הנושא הציוני ולצלול למשנת הרבי. "בעיקר עניין אותי המניע לפעילות החב"דית. תהיתי אם העשייה האדירה של חב"ד בדור האחרון היא התפתחות חדשה, או שהיא המשך לדרכה של אותה חסידות מאז ייסודה", הוא אומר. שבע שנים שקע במה שהוא מגדיר 'המשנה של הרבי', ועדיין הנושא מרתק אותו ואין יום שלא מתווספים לשולחנו עוד ועוד ספרים.

מנהיגות אמיתית

בספר שחיבר הוא מבהיר שמאחורי כל הוראותיו של הרבי יש משנה סדורה. "הבסיס הוא מאמר החסידות הראשון, 'באתי לגני', שהשימע הרבי ב' בשבט תשי"א, כשקיבל עליו את ההנהגה. אז התווה את הדרך ועם השנים בנה נדבך על-גבי נדבך (מבצעים, בתי חב"ד, שליחות, משיח, שבע מצוות בני נח), עד שנבנה המפעל הגדול המוכר כיום.

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

על-פירוב דיי לדבר על ליבו, ולכל היותר דיי בלחץ חברתי כדי להסדיר זאת.

הגבאים רשאים למנוע ממי שאינו משלם להיות שליח-ציבור, וכמו-כן לא לתת לו כיבודים ואף עליות לתורה. אולם לא ניתן למנוע מכוהן עלייה לתורה, אם הוא הכוהן היחיד הנמצא בבית-הכנסת בשעת הקריאה. גם אם מכריזים "אין כאן כוהן" אין לזה שום היתר, כמוכן, זאת, משום שבתורה (ויקרא כא, ח) נאמר על הכוהן "וקידשתו", וקיבלו חז"ל שהכוונה בזה שיש לקרוא ראשון לכל דבר שבקדושה, כגון בעלייה לתורה. קדושת הכהונה אינה רכוש פרטי שלו, ואי-אפשר להתעלם ממנה.

מקורות: בית הכנסת: תוספתא ב"מ יא, יב. ר"ף ב"ב ה,א. רא"ש שם פ"א סי' כד. ש"ע או"ח קנא, וכה"ח ס"ק ה; וח"מ קסג,א. ש"ע אדמו"ר הזקן הל' ת"ת פ"א ה"ו. צדקה ומשפט (תש"ס) פ"ג הערה פז, וספ"ו. קדושת כהונה: רמב"ם סהמ"א ע"ש ע"ב. הל' כלי המקדש פ"ד ה"א.ב.ש"ע או"ח קלה, ג. ונ"כ. וראה ריטב"א יומא יט,ב.

הכל התחיל משיחה קצרה בין הרב ד"ר **יצחק קראוס** לחסיד חב"ד שישב בספריית 'היכל מנחם' בבני-ברק. הד"ר קראוס, ראש המדרשה לבנות באוניברסיטת בר-אילן, ביקש לחקור את יחס התנועות החסידיות לרעיון הציוני, לקראת עבודת דוקטורט. לצורך זה פנה לספרייה, ומדי יום, משעות הצהריים ועד סגירת הספרייה, הגה בספרי חב"ד בניסיון למצוא חומר בנושא.

יום אחד אמר לו אותו חסיד: "חב"ד היא תנועה רעיונית גדולה, והעיסוק שלך דווקא ביחסה לציונות מזכיר לי אדם העומד במזאון מול תמונה של צייר מפורסם, ומתבונן במסגרת התמונה בלבד". המשפט הזה לא נתן לקראוס מנוחה, והוא החליט לרדת לעומקם של דברים. כך בא לעולם הספר 'השביעי', העוסק במשנתו של הרבי מליובאוויטש, שהוציא לאור בהוצאת 'ידיעות ספרים'. הספר הוא תוצר עבודת הדוקטורט שלו, שנושאה, בסופו של עניין, היה חסידות חב"ד.

התחיל כ'מתנגד'

את תורתו קנה בעולם הישיבות. למד בישיבת כרם ביבנה, והיה מבני המחזור שייסד את ישיבת עטרת כוהנים, שבה למד כמה שנים. את התואר השני שלו עשה באוניברסיטה יהודית בבלוטימור. עבודת המאסטר הייתה על חסידות סאטמר.

כשהתחיל בעבודת הדוקטורט על חב"ד, יצא מתוך גישה של 'מתנגד'. באי-נוחות הוא מספר כי בשנת תשמ"ט שהה בארה"ב במסגרת עבודתו ונמנע מלהגיע ל-770, לעבור ליד הרבי ולקבל ברכה

כוהן שאינו משלם

שאלה: כוהן המסרב לשלם דמי-חבר לבית-הכנסת הקבוע שלו, האם מותר להימנע מלהעלותו לתורה?

תשובה: אמרו חז"ל: "כופין בני העיר זה את זה לבנות בית-הכנסת", והדבר הובא להלכה בשולחן-ערוך. חובה זו כוללת גם שיפוץ ותחזוקה, ואף הוצאות שוטפות. יש בתי-כנסת שמממנים זאת מנדבות העולים לתורה והזוכים בכיבודים, ויש שבסיס התקציב בא מדמי-חבר קבועים של המתפללים (לכן מתפלל קבוע אינו רשאי לנכות את דמי החבר מ'מעשר כספים' שלו, מכיוון ש"דברים שבחובה" אינם באים מן המעשר. כך גם התרומות בסכומים הרגילים של העולים לתורה, אם זה בסיס הקיום של בית-הכנסת).

אם מי שמסרב לשלם הוא מתפלל קבוע בבית-הכנסת, ומצבו הכלכלי אינו מצדיק את אי-התשלום (או את דחייתו), אפשר עקרונית לתבוע זאת ממנו בדין-תורה.

הד"ר קראוס עם הרב יואל כהן. "שליחות שאינה פוסקת"

"אחד הדברים המדהימים שגיליתי, זהו תופעה נדירה המלמדת על מנהיגות אמיתית", הוא אומר, "שבכל כתביו של הרבי לא מופיעה המילה 'אני', חוץ משיחה אחת, בכ"ח בניסן תנש"א, שבה דיבר על הגאולה והתבטא: 'אני את שלי עשיתי'. נראה שזה סוד המסירות הגדולה של שליחי חב"ד. לאורך כל הדרך הרבי החדיר בחסידיו את תחושת האחריות לכלל-ישראל ולעולם כולו. 'אנחנו הדור השביעי' - זו משימת חיים שמתחילה מגיל ילדות, ובהמשך בחיים של שליחות שאינה פוסקת עד הגאולה השלמה".

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:

347-414-3376

sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות
של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתתח
על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח
מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis
Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

מבצע מיוחד

טליתות חב"ד במחירים מוזלים

טלית גדול משי: מידה 80 רק \$76 * מידה 70 רק \$70

טלית קטן: מידה 24 - רק \$19

ניתן להשיג את כל המיודות

משלוח עד הבית

להזמנות בטלפון 1-347-414-3376 מנחם

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222
www.esofer.com
A HaSofer Company